

EMBARGO

11/11/2008

18:00

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΕΒ
κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΤΗΝ «ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΩΤΗ» ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΦΟΡΕΑ
ΤΟΥ ΣΕΒ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Αίγλη Ζαππείου, 11 Νοεμβρίου 2008

«Η Βιώσιμη Ανάπτυξη δείχνει τον δρόμο εξόδου από την κρίση»

Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει ισόρροπη ανάπτυξη, με ταυτόχρονους και ισότιμους στόχους την οικονομική ευημερία, την κοινωνική συνοχή και την μέριμνα για το περιβάλλον.

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης δεν είναι σημερινή. Σήμερα, όμως, η πραγματικότητα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης την ξαναφέρει στο προσκήνιο. Οι στόχοι της δεν είναι απλώς επίκαιροι, αλλά ουσιαστικά μας δείχνουν τον δρόμο για την έξοδο από την κρίση, προδιαγράφοντας με ενάργεια μία δυναμική οικονομία που προσβλέπει στην κοινωνία και σέβεται το περιβάλλον.

Η σημερινή κρίση δεν είναι μόνο οικονομική. Είναι και κρίση ιδεών, κρίση αξιών και αντιλήψεων. Επομένως, είναι κρίση ηθικής. Γιατί ένα οικονομικό σύστημα είναι αποτελεσματικό και βιώσιμο μόνο όταν έχει ηθική νομιμοποίηση στη συνείδηση των πολλών. Ένα σύστημα που υποθάλλει τις κοινωνικές ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό, δημιουργώντας μία κάστα κροίσων και μία μάζα φτωχών, που αθροίζει λογιστικά κέρδη χωρίς να συμβάλει στην αξία της πραγματικής παραγωγής, που ομνύει στον καταναλωτισμό και όχι στον καταναλωτή, δεν μπορεί να νομιμοποιηθεί ηθικά και άρα να αποδειχθεί βιώσιμο σε μακρόχρονη βάση. Κατά τον ίδιο τρόπο, δεν νομιμοποιούνται στη συνείδηση των πολιτών κράτη όπου η αδιαφάνεια εκτρέφει τη διαφθορά των ημετέρων και επιφέρει τον παραγκωνισμό των ικανών, τραπεζικά ιδρύματα που λειτουργούν ως καζίνο, επιχειρήσεις που πολλαπλασιάζουν τα κέρδη τους παραγνωρίζοντας ότι η περιβόητη εταιρική ευθύνη είναι απόρροια οικονομικού ρεαλισμού όσο και ηθικής-κοινωνικής ανάγκης.

Η ηθική βάση κάθε οικονομικού συστήματος, κάθε οικονομικής δραστηριότητας, είναι η ίδια η κοινωνία. Ο χρηματοπιστωτικός ασύδοτος καπιταλισμός της τελευταίας εικοσαετίας αναπτύχθηκε σε κενό αέρος και όχι στο κοινωνικό υπέδαφος.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Συνειδητοποιείται πλέον, με τον πιο σκληρό τρόπο, ότι οι ημέρες της ραγδαίας ανάπτυξης και του εύκολου πλουτισμού έχουν παρέλθει. Ανεπιστρεπτή. Μπροστά μας ανοίγεται μία δυσοίωνη περίοδος. Η λειτουργία και διαχείριση της οικονομίας θα αλλάξουν ριζικά. Το πλαίσιο και οι συνθήκες της οικονομικής και επιχειρηματικής δράσης παγκοσμίως θα μεταβληθούν –ίσως δραματικά. Βαθμιαία θα μεταβληθεί επίσης –πρέπει να μεταβληθεί– ο σημερινός συσχετισμός μεταξύ οικονομίας, κοινωνίας και πολιτικής.

Είναι λάθος, είναι κοντόφθαλμο να πιστεύουμε ότι η επιδιωκόμενη με δημόσιο χρήμα ομαλοποίηση των χρηματαγορών θα εξασφαλίσει από μόνη της την ανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας. Η κρίση που αντιμετωπίζουμε σήμερα, κρίση βαθιά, κρίση διαρθρωτική, κρίση που προμηνύεται μακρά, απαιτεί να αλλάξουμε τους τρόπους σκέψης μας, τις αντιλήψεις μας, τις συμπεριφορές μας.

Ο ανεξέλεγκτος καπιταλισμός – καζίνο αποδείχθηκε ότι υπονομεύει τη μακρόχρονη ανάπτυξη, δοκιμάζει την κοινωνική συνοχή και παραβλέπει το περιβάλλον. Σε αντίθεση, η βιώσιμη ανάπτυξη εναρμονίζεται με την κοινωνία, καθώς θέτει τρεις ισοδύναμους στόχους: την οικονομική ωφέλεια, την οικολογική ισορροπία και την κοινωνική πρόοδο. Η υιοθέτησή τους σήμερα, ενώ περιστοιχιζόμαστε από τα ερείπια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, αποτελεί πράξη κοινωνικής ευθύνης και οικονομικού ρεαλισμού. Πάνω απ' όλα, όμως, επιτρέπει να εγκαθιδρυθούν νέες σχέσεις, μια νέα ισορροπία, ανάμεσα στο Κράτος και την αγορά, ανάμεσα στην οικονομία και την πολιτική, ανάμεσα στην αγορά και την κοινωνία. Μια ισορροπία βασισμένη στην πραγματική οικονομία και την παραγωγή, στην ηθική της επιχειρηματικότητας και την αξιοπρέπεια της εργασίας, στην ιδιωτική πρωτοβουλία και την κρατική μέριμνα.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Πολύ πριν ξεσπάσει η παγκόσμια χρηματοπιστωτική αναταραχή, η χώρα μας είχε πάρει τον δρόμο της οικονομικής οπισθοχώρησης και της κοινωνικής αναστάτωσης. Πίσω από τους ανθηρούς δείκτες του Χρηματιστηρίου, τα φιλόδοξα επιχειρηματικά deals και μερικά ευημερούντα μακροοικονομικά μεγέθη, το δημόσιο χρέος διογκωνόταν, το ισοζύγιο πληρωμών χειροτέρευε, η παραγωγικότητα υπέφερε, οι άμεσες παραγωγικές ξένες επενδύσεις ήταν ανύπαρκτες, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας διολίσθαινε συνεχώς, η αδιαφάνεια και άλλα νοσηρά φαινόμενα κυριαρχούσαν.

Η παγκόσμια κρίση απλά έφερε πιο έκδηλα στην επιφάνεια τα συμπτώματα της οικονομικοκοινωνικής μας δυσπραγίας, τις συσσωρευμένες από δεκαετίες διαρθρωτικές παθογένειες. Μας δοκιμάζει, θέτοντας όλους μας ενώπιον ευθυνών που δεν μπορούμε πια να αποφύγουμε.

Η κρίση μας προσφέρει μια μοναδική –και ίσως την ύστατη– ευκαιρία να θέσουμε την ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο σε νέες και υγιείς βάσεις. Η αλλαγή πλεύσης είναι σήμερα ζωτική για την επιβίωσή μας στον σύγχρονο κόσμο –για να ξορκίσουμε το φάσμα της παραγωγικής αποσάρθρωσης, της οικονομικής καθίζησης, της έκρηξης της ανεργίας, των κοινωνικών

αναταραχών, της εθνικής υποβάθμισης. Η υιοθέτηση των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης συνιστά μια τέτοια αλλαγή πλεύσης.

Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση μονοπωλεί σήμερα την προσοχή μας και τις προσπάθειές μας. Στην ουσία, όμως, έχουμε να αντιμετωπίσουμε δύο ακόμα κρίσεις. Η μία, που αφορά στην παγκόσμια καταστροφή του περιβάλλοντος και στις ριζικές κλιματολογικές αλλαγές που έχει επιφέρει η ραγδαία αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού και η οικονομική δραστηριότητα που στηρίζει την αύξηση του βιοτικού επιπέδου, είχε ήδη ξεσπάσει και απλά επισκιάστηκε από το μένος της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η δεύτερη, που αφορά στην παγκόσμια διασάλευση της κοινωνικής συνοχής, λανθάνει ακόμη. Το ξέσπασμά της, όμως, αν δεν μεριμνήσουμε έγκαιρα, μπορεί να αποδειχθεί καταστροφικό για την οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική πρόοδο, που χρειάζονται σταθερό έδαφος και συνθήκες.

Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι ακριβώς το αντίθετο από την οικονομική, οικολογική και κοινωνική πορεία που ακολουθήσαμε στα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια. Αναπτυχθήκαμε με θαλασσοδάνεια και με την εύκολη συσσώρευση εικονικού πλούτου –που επτετεύχθη με τη συνεχή ανατίμηση της λογιστικής και όχι της πραγματικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων και οικογενειών. Κι ωστόσο, μετά από σχεδόν 50 χρόνια συνεχούς προόδου, η ανισοκατανομή εισοδήματος έχει γίνει η χειρότερη από το τέλος του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου. Δεν φροντίσαμε έγκαιρα να αντιμετωπίσουμε τις επιπτώσεις της προόδου μας στο περιβάλλον, καθώς δεν έγινε παγκόσμια αποδεκτό το πρόβλημα –πολύ περισσότερο ο επείγον χαρακτήρας του και οι προτεινόμενες λύσεις. Ως αποτέλεσμα πολλοί αναλυτές σήμερα μιλούν για την προοπτική πολέμων ακόμη και για το νερό, ενώ οι αλλαγές στο παγκόσμιο κλίμα γίνονται κάθε ημέρα ολοένα και πιο αισθητές. Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει στροφή από την εικονική οικονομία της χρηματιστηριακής κερδοσκοπίας στην πραγματική οικονομία της εργασίας, της παραγωγής, του δημιουργικού μόχθου. Σημαίνει τη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης, οριοθετημένου από νέους θεσμούς και στηριγμένου στους κλάδους αναπτυξιακής αιχμής της σύγχρονης οικονομίας. Σημαίνει τον προσδιορισμό ενός νέου ρόλου, τόσο για τον ιδιωτικό όσο και για τον δημόσιο τομέα, που σήμερα καλούνται να εξυγιάνουν την αντίληψη και την όλη λειτουργία τους.

Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει βιώσιμη επένδυση. Σημαίνει δηλαδή ρεαλιστική εκτίμηση του ρίσκου, μακρόχρονη ανάληψη ευθύνης απέναντι στους εργαζομένους και την κοινωνία, υιοθέτηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που προωθούν την καινοτομία και που συμβαδίζουν με τις ανάγκες της αγοράς. Βιώσιμη επένδυση σημαίνει ότι οι επενδυτικές αποφάσεις δεν στηρίζονται μόνο στα οικονομικά στοιχεία των ισολογισμών, αλλά και σε παράγοντες που έχουν ευρύτερη σημασία για την κοινωνία: το περιβάλλον, την εταιρική διακυβέρνηση, τη μακρόχρονη προοπτική, την ακεραιότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον περιορισμό της φτώχειας. Βιώσιμη επένδυση σημαίνει την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και όχι κερδοσκοπία με εικονικές τιμές.

Η μονομερής επιδίωξη της ανταγωνιστικότητας μπορεί μεν να αποφέρει άμεσα κέρδη, αλλά δεν καταξιώνει την επιχείρηση στην κοινωνία και της υπονομεύει την προοπτική μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Η εταιρική διακυβέρνηση, η εταιρική κοινωνική ευθύνη και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν πλέον τους τρεις πυλώνες της επιχειρηματικής ανάπτυξης –αν η επιχείρηση θέλει να πατά σε στέρεο κοινωνικό έδαφος.

Ο ΣΕΒ έχει αποφασίσει να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην προώθηση αυτών των τριών πυλώνων επιχειρηματικής και κοινωνικής δράσης. Οι σύγχρονες επιχειρήσεις που τον απαρτίζουν είναι, κατά τεκμήριο και κατά την εφαρμοσμένη πρακτική τους, εκείνες που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και επιδεικνύουν τις καλύτερες επιδόσεις σε αυτούς τους τομείς. Είναι οι επιχειρήσεις που έχουν ήδη κατανοήσει ότι το ίδιο το συμφέρον τους απαιτεί να βρίσκονται σε αρμονία με τις κοινωνικές απαιτήσεις. Έτσι λοιπόν, ο ΣΕΒ δημιουργεί μέσα στους κόλπους του συμβούλια ή δίκτυα επιχειρήσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική διακυβέρνηση και την εταιρική κοινωνική ευθύνη, που θα αποτελέσουν την κρίσιμη μάζα για την προώθηση αυτών των αρχών στο σύνολο της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας.

Συνεπώς στο όραμα μιας επιχειρηματικότητας με προοδευτικό πνεύμα και κοινωνική συνείδηση, ο ΣΕΒ ανακοινώνει σήμερα την πρωτοβουλία της ίδρυσης του πρώτου από αυτά τα συμβούλια, του Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Στόχος είναι η καθιέρωση του ΣΕΒ σε κεντρικό φορέα ενίσχυσης του δημοσίου διαλόγου ανάμεσα στις αρχές, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία. Όραμά μας είναι να προωθηθεί ένας διάλογος που θα οδηγήσει από την άγνοια και την αδιαφορία στην κατανόηση της ανάγκης για μια ισορροπημένη ανάπτυξη και, τελικά, στην κινητοποίηση όλης της κοινωνίας σε μια συνολική και συλλογική δράση.

Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει ένα βιώσιμο μέλλον για όλους μας.